

Asia: VN/16661/2026

Valtioneuvoston asetus asuinrakennusten energia-avustuksista vuosina 2026-2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rototec Oy:n lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asuinrakennusten energia-avustuksista vuosina 2026–2027 (VN/16661/2026)

Rototec Oy kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asuinrakennusten energia-avustuksista vuosina 2026–2027.

Pidämme erittäin myönteisenä, että valtio tukee asunto-osakeyhtiöiden energiatehokkuusinvestointeja ja pyrkii vauhdittamaan rakennuskannan uudistumista. Energia-avustus voi merkittävästi lisätä energiaremontteja, parantaa rakennusten energiatehokkuutta ja tukea rakennusalan työllisyyttä.

Jotta asetuksen tavoitteet saavutetaan mahdollisimman tehokkaasti, avustuksen tulee perustua saavutettavaan energiatehokkuuden paranemiseen eikä yksittäisten lämmitysteknologioiden suosimiseen.

Tiivistelmä

Rototec pitää asetusluonnoksen tavoitteita hyvinä, mutta katsoo, että erityisesti 7 § sisältää teknologiarajauksen, joka on ristiriidassa asetuksen energiatehokkuustavoitteen kanssa.

Nykyinen kirjaus:

“kaukolämpöön tai maalämpöön siirtymiseen silloin, kun luovutaan fossiilista polttoainetta käyttävästä rakennuskohtaisesta lämmitysjärjestelmästä”

johtaa tilanteeseen, jossa useat energiatehokkuudeltaan erittäin vaikuttavat hankkeet jäävät avustuksen ulkopuolelle.

Rakennusten energiaremontit ovat aina kohdekohtaisia. Energiatehokkain ratkaisu voi muodostua maalämmöstä, poistoilman lämmöntalteenotosta, ilma-vesilämpöpumpuista, hybridiratkaisuista, energiakaivoista, aurinkosähköstä ja jäähdytyksestä tai näiden yhdistelmistä. Asetuksen tulee mahdollistaa kaikkien sellaisten ratkaisujen tukeminen, joilla saavutetaan asetuksen edellyttämä energiatehokkuuden parantuminen.

Huomiot 7 §:stä

Rototec pitää ongelmallisena sitä, että avustuskelpoisuus sidotaan fossiilisesta lämmitysmuodosta luopumiseen.

Tämä sulkee käytännössä avustuksen ulkopuolelle esimerkiksi hankkeita, joissa:

- * suora sähkölämmitys korvataan maalämmöllä,
- * suora sähkölämmitys korvataan maalämmön ja aurinkosähkön yhdistelmällä,
- * kaukolämpöä täydennetään lämpöpumppuratkaisuilla,
- * rakennukseen toteutetaan lämpöpumppuihin perustuva hybridiratkaisu.

Näissä hankkeissa rakennuksen energiatehokkuus voi parantua merkittävästi, ja asetuksen 3 §:ssä asetettu energiatehokkuuden parantamisen vaatimus voidaan saavuttaa tai ylittää.

Koska asetuksen 3 § jo edellyttää vähintään 10 prosentin energiatehokkuuden paranemista, erillinen teknologiarajaus 7 §:ssä ei ole tarpeellinen avustuksen vaikuttavuuden varmistamiseksi. Energiatehokkuusvaatimus itsessään ohjaa tuen kohdentumista tehokkaisiin hankkeisiin.

Asetusluonnoksen tavoitteena on energiatehokkuuden parantaminen. Tämän vuoksi avustuksen tulisi perustua saavutettuun energiatehokkuuteen eikä siihen, mikä rakennuksen alkuperäinen lämmitysmuoto on ollut.

Teknologianeutraalisuus

Rototec katsoo, että avustusjärjestelmän tulee olla teknologianeutraali ja kohdella tasapuolisesti kaikkia ratkaisuja, joilla saavutetaan asetuksen tavoitteet.

Vuonna 2024 noin viidennes Suomen kaukolämmöstä tuotettiin ilman polttamista hyödyntämällä lämpöpumppuja, hukkalämpöjä ja sähkökattiloita. Loppuosa tuotettiin pääosin polttamiseen perustuvilla tuotantomuodoilla, joissa energialähteinä käytettiin biomassaa, yhdyskuntajätettä sekä fossiilisia polttoaineita ja turvetta.

Tämän vuoksi ei ole perusteltua ohjata avustusta yksittäisiin lämmitysmuotoihin, vaan niihin ratkaisuihin, jotka parantavat rakennuksen energiatehokkuutta tehokkaimmin.

Esimerkiksi siirtyminen suorasta sähkölämmityksestä maalämpöön vähentää rakennuksen ostoenergian tarvetta merkittävästi ja parantaa energiatehokkuutta olennaisesti. On vaikea perustella, miksi tällainen hanke jäisi avustuksen ulkopuolelle, jos samalla asetuksen energiatehokkuustavoite täyttyy tai ylittyy.

Käytännön ratkaisut

Rakennusten energiaremontit suunnitellaan aina rakennuskohtaisesti.

Käytännössä paras ratkaisu muodostuu usein useamman teknologian yhdistelmästä, kuten:

- * maalämpö ja poistoilman lämmöntalteenotto,
- * maalämpö ja aurinkosähkö,
- * ilma-vesilämpöpumppu ja kaukolämpö,
- * maalämpö ja energiakaivoihin perustuva jäähdytys,
- * jäteveden lämmöntalteenotto yhdistettynä lämpöpumppuihin.

Nykyinen 7 § ei riittävästi huomioi tällaisia kokonaisuuksia, vaikka ne tuottavat usein suurimmat energiansäästöt ja parhaat elinkaarivaikutukset.

Rototec Oy:n esitys

Rototec Oy esittää, että asetuksen 7 § muutetaan teknologianeutraaliksi.

Avustuskelpoisuuden tulee perustua:

- * saavutettavaan energiatehokkuuden paranemiseen,
- * energiatehokkuuslaskelmiin,
- * toteutettujen toimenpiteiden vaikuttavuuteen,

eikä siihen, mikä rakennuksen lähtötilanteen lämmitysmuoto on ollut tai mitä yksittäistä teknologiaa hankkeessa käytetään.

Näin asetus kohdistaa julkisen tuen hankkeisiin, joilla saavutetaan suurin energiatehokkuuden parannus, kohtelee eri teknologioita yhdenvertaisesti ja tukee asetuksen alkuperäisten tavoitteiden toteutumista.

Rototec Oy

Jouni Salakari

toimitusjohtaja

Salakari Jouni
Rototec Oy